

RAPORT DE ACTIVITATE AL CAPC PENTRU ANUL 2023

CENTRUL DE ANALIZĂ ȘI PREVENIRE A CORUPȚIEI

CUPRINS

<u>DESPRE CAPC</u>	2
<u>I. EXPERTIZA PROIECTELOR DE ACTE NORMATIVE</u>	4
<u>II. MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII POLITICILOR, ACTIVITĂȚII AUTORITĂȚILOR PUBLICE</u>	6
<u>II. 1 Monitorizarea procesului de pre-vetting în cadrul sistemului judecătoresc</u>	6
<u>II. 2 Monitorizarea ședințelor de judecată</u>	7
<u>II. 3 Monitorizarea calității deciziilor de judecată</u>	9
<u>II. 4 Monitorizarea transparenței procesului decizional</u>	10
<u>II. 5 Monitorizarea achizițiilor publice locale</u>	11
<u>III. PROMOVAREA ȘI CONSOLIDAREA INSTRUMENTELOR NOI ANTICORUPȚIE</u>	12
<u>III. 1 Despăgubirea victimelor corupției</u>	12
<u>III. 2 Protecția avertizorilor de integritate</u>	12
<u>III. 3 Promovarea integrității în cadrul întreprinderilor mici și mijlocii (ÎMM)</u>	14
<u>III. 4. Dezvoltarea instrumentelor digitale anti-corupție</u>	16
<u>IV. MEDIATIZAREA ACTIVITĂȚILOR ANTICORUPȚIE</u>	20
<u>IV. 1 Prezentarea publică a Raportului anual anticorupție al Republicii Moldova</u>	20
<u>IV. 2 Gala de integritate 2023</u>	21
<u>IV. 3 Mediatizarea activității CAPC în mass media și pe rețelele sociale</u>	22
<u>V. CONSOLIDAREA INSTITUȚIONALĂ ȘI PROFESIONALĂ A CAPC</u>	25
<u>REZUMATUL PROIECTELOR IMPLEMENTATE ÎN 2023</u>	27

DESPRE CAPC

DENUMIRE: Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC)

ECHIPA:

Galina BOSTAN, *Președinte*

Victoria POPA, *director de program*

Viorel PÎRVAN, *director de program*

Oleg ROTARI, *coordonator de proiecte*

Radu JIGĂU, *jurist*

Valentina LAZARI, *contabil*

Olga CEBANU, Lucia BEIU, *comunicatoare*

STATUT: ONG

SEDIU: Chișinău, str. Sfatul Țării, 27, of. 013

TEL/FAX: (+373) 22 238 384

SITE: www.capc.md

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC) este o organizație non-guvernamentală, înregistrată la Ministerul Justiției la data de 19 aprilie 2000.

Scopurile CAPC: contribuirea la reducerea nivelului corupției în țară pînă la un nivel, care nu ar afecta drepturile și libertățile cetățenilor; ridicarea nivelului conștientizării pericolului pe care-l prezintă fenomenul corupției pentru stat; studierea nivelului pătrunderii corupției în societate și stat; determinarea sferelor care au fost în cea mai mare măsură afectate de corupție; considerînd că corupția are loc acolo unde nu există transparență, ridicarea nivelului transparenței în activitatea instituțiilor statale și celor politice; considerînd că organele unui stat democratic își desfășoară activitatea pe contul și în interesul societății, stabilirea unui monitoring al societății asupra activității organelor statului.

Principalele domenii în care CAPC s-a implicat în această perioadă sunt: expertiza coruptibilității proiectelor de acte legislative; elaborarea de studii și cercetări în domeniul anticorupție și justiție; consiliere publică prin intermediul liniei fierbinți; monitorizarea autorităților publice; elaborarea instrumentelor în scopul prevenirii corupției; crearea instrumentelor metodologice pentru monitorizarea și evaluarea politicilor și instrumentelor anticorupție.

CAPC a diseminat experiența sa în domeniul expertizei coruptibilității la sesiunea plenară GRECO, metodologia CAPC fiind evaluată ca una din cele mai bune practici din Europa în acest domeniu, iar Ghidul și Studiul privind eficiența mecanismului de efectuare a expertizei coruptibilității au fost recomandate ca resurse valoroase pentru țările care doresc să pună în aplicare expertiza coruptibilității. În același timp, experiența CAPC în domeniul expertizei coruptibilității ca bune practici a fost prezentată în Albania, Duma de Stat a Federației Ruse, Republica Kazahstan și Ucraina.

CAPC este membru al **Alianței Anticorupție din Republica Moldova** (www.alianta.md), care reunește actori ai societății civile și oferă posibilitatea ONG-urilor membre să facă schimb de informații cu privire la activitățile existente.

Începând din martie 2014 CAPC este partener asociat la **Southeast Europe Leadership for Development and Integrity (SELDI)** (www.seldi.net) - o coaliție anticorupție și bună guvernare din Europa de Sud-est, implicând parteneri din nouă țări. Rețeaua funcționează pe baza strategiei comune și a agendei de acțiune convenite. Obiectivul Inițiativei regionale este de a contribui la o societate civilă dinamică din regiune, capabilă să participe la dezbateri publice și să influențeze procesul politic și de luare a deciziilor în domeniul combaterii corupției și bunei guvernări.

CAPC este membru al **Coaliției pentru protecția avertizorilor de integritate din Europa de Sud-Est**, coaliție formată din organizații ale societății civile din 10 țări: Albania, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Kosovo, Macedonia, Moldova, Muntenegru, România și Serbia. Coaliția acționează pentru a se asigura că avertizorii de integritate sunt tratați în mod echitabil și că dezvăluirea acestora conduce la schimbări pozitive. Acesta constituie o umbrelă pentru advocacy, legislație și dezvoltare politică, sprijin pentru avertizare și consiliere, informații publice și mass-media, precum și o rețea de schimb de experiență și informații.

În anul 2023, CAPC a continuat implementarea Strategiei de dezvoltare și consolidare a Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției pentru anii 2022-2025. Toate acțiunile și activitățile CAPC au fost realizate în conformitate cu misiunea organizației: „*Contribuim la diminuarea nivelului corupției și a consecințelor ei prin activități de analiză, expertiză, monitorizare, asistență și suport pentru actorii din sectorul public, privat, precum și pentru persoanele nedreptățite prin acte de corupție*”. Totodată, s-a urmărit și realizarea priorităților strategice ale CAPC pentru anii 2022-2025: consolidare organizațională; expertiză și monitorizare; asistență, litigare și parteneriate.

I. EXPERTIZA PROIECTELOR DE ACTE NORMATIVE

În 2023 CAPC a continuat elaborarea și publicarea documentelor de poziție ca răspuns rapid la evoluțiile legislative la nivel național.

În cadrul Proiectului „*Responsabilizarea sectorului justiției din Moldova*”, implementat cu suportul Freedom House Moldova, au fost elaborate 8 opinii la inițiativele care pot afecta drepturile și libertățile cetățenilor și care țin de procesele de reformă demarate de autoritățile naționale. Experții CAPC au analizat proiectele de legi ale Ministerului Justiției și proiectele de legi înregistrate și examinate în Parlament, au notat principalele vulnerabilități și au înaintat recomandări autorităților.

- [Opinia](#) CAPC asupra proiectului de Lege privind evaluarea judecătorilor și candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, la solicitarea Ministerului Justiției
- [Opinia](#) CAPC asupra proiectului de Lege cu privire la limitarea influenței excesive economice și politice în viața publică (deoligarhizare), înregistrat la Ministerul Justiției cu nr.700 din 15.02.2023
- [Opinia](#) CAPC la proiectul Legii privind avertizorii de integritate, la solicitarea Ministerului Justiției
- [Opinia](#) CAPC asupra proiectului Legii taxei de stat, inițiativă a unui grup de deputați, înregistrat în Parlament cu nr.484 din 27.12.2022
- [Opinia](#) CAPC asupra proiectului de Lege privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor, la solicitarea Ministerului Justiției
- [Raport de expertiză](#) la proiectul Legii privind Centrul Național de Apărare Informațională și Combateră a Propagandei - Patriot și modificarea unor acte normative, la solicitarea Președintelui Republicii Moldova
- [Raport de expertiză](#) la proiectul de lege cu privire la sistemul judecătoresc anticorupție și modificarea unor acte normative, inițiativă legislativă a Președintelui Republicii Moldova, înregistrată în Parlament cu nr.275 din 28.07.2023
- [Raport de expertiză](#) la proiectul de hotărâre privind aprobarea Concepției de comunicare strategică și contracarare a dezinformării, a acțiunilor de manipulare a informației și ingerințelor străine pentru anii 2024-2028, inițiativă legislativă a unui grup de deputați, înregistrată în Parlament cu nr. 420 din 24 noiembrie 2023

Totodată, în cadrul Proiectului „*Core support to the CAPC*”, implementat cu suportul Suediei, au fost elaborate 8 rapoarte de expertiză la inițiativele care reglementează în mod prioritar domeniul securității și integrității. În plus, expertiza a cuprins și proiectele de legi care au impact asupra sectorului privat din Republica Moldova, aceasta fiind una din direcțiile prioritare ale CAPC în anul următor. Rapoartele de expertiză cuprind recomandări pentru îmbunătățirea inițiativelor autorităților, prevenirea interpretărilor eronate și excluderii normelor care pot genera potențiale riscuri de corupție.

- [Raport de expertiză](#) asupra proiectului de Lege privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, inițiativa unui grup de deputați, înregistrat în Parlament cu nr. 420 din 17.11.2022
- [Raport de expertiză](#) asupra proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr.170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, inițiativa unui grup de deputați, înregistrat în Parlament cu nr. 421 din 17.11.2022

- [Raport de expertiză](#) asupra proiectului de Lege privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă, inițiativa unui grup de deputați, înregistrat în Parlament cu nr. 422 din 17.11.2022
- [Raport de expertiză](#) cu privire la proiectul Legii privind protecția secretelor comerciale, inițiativă legislativă a Guvernului, înregistrat în Parlament cu nr.384 din 30.10.2023
- [Raport de expertiză](#) cu privire la proiectul Legii privind modificarea unor acte normative (medierea garantată de stat), inițiativă legislativă a Guvernului, înregistrat în Parlament cu nr.405 din 16.11.2023
- [Raport de expertiză](#) cu privire la proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei securității naționale a Republicii Moldova, inițiativă legislativă a Președintelui Republicii Moldova, înregistrat în Parlament cu nr.418 din 24.11.2023
- [Raport de expertiză](#) în privința proiectului de Lege privind efectuarea decontărilor în numerar, inițiativa Guvernului, înregistrat în Parlament cu nr.404 din 16.11.2023
- [Opinia](#) CAPC la proiectul Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024-2028 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024-2028, inițiativa unui grup de deputați, înregistrat în Parlament cu nr.460 din 8.12.2023

Pe parcursul anului 2023 a fost elaborată Metodologia de efectuare a expertizei coruptibilității și vulnerabilității actelor normative. Noua variantă a metodologiei este elaborată în baza metodologiilor anterioare (elaborate în 2006 și 2013 privind expertiza coruptibilității și expertiza vulnerabilității din perspectiva drepturilor omului a actelor normative), însă conține și unele elemente inovative. Metodologia are scopul de a ordona procesul de întocmire a expertizelor, prin descrierea etapelor expertizei, stabilirea listei elementelor de coruptibilitate necesare de analizat, modalitatea de identificare a normelor juridice cu riscuri de favorizare a corupției, precum și indicarea modelului și cuprinsului raportului de expertiză.

II. MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII POLITICILOR, ACTIVITĂȚII AUTORITĂȚILOR PUBLICE

II.1 Monitorizarea procesului de pre-vetting în cadrul sistemului judecătoresc

În 2023 CAPC a continuat monitorizarea ședințelor și deciziilor Comisiei Pre-Vetting în cadrul proiectului „*Responsabilizarea sectorului justiției din Moldova*”, implementat cu suportul Freedom House. Monitorizarea a fost efectuată în perioada 1 octombrie 2022 – 30 iunie 2023 în conformitate cu *Metodologia de monitorizare a ședințelor și deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor*, elaborată de CAPC, în prealabil.

CAPC a fost prezent la ședințele Comisiei Pre-Vetting de audiere a candidaților, a vizionat înregistrările video ale ședințelor Comisiei Pre-Vetting, a asistat la ședințele de judecată în procesele inițiate pe marginea deciziilor Comisiei Pre-Vetting, a analizat deciziile Comisiei Pre-Vetting și ale Curții Supreme de Justiție.

Unul din instrumentele principale în procesul monitorizării l-au constituit fișele de monitorizare, care au fost completate de către monitori pentru fiecare candidat în parte și care conțin date referitoare la etapele de bază ale procesului Pre-Vetting:

- **Pre-audierea** – date referitoare la respectarea principiului publicității și transparenței informațiilor privind ședința programată a Comisiei;
- **Audierea** – date referitoare la ședință, procesul audierii, deliberare, votare, decizia Comisiei, precum și la soluția Curții Supreme de Justiție, în cazul contestării deciziei Comisiei;
- **Post-audierea** – date referitoare la evoluția carierei candidaților (obținerea calității de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor).

Monitorizarea procesului Pre-Vetting a inclus, în total, 58 de candidați: 40 pentru CSM și 18 pentru CSP, dintre care 13 candidați (9 pentru CSM și 4 pentru CSP) nu au fost audiați din varii motive. Doi candidați pentru suplinirea unei funcții în CSM și 1 candidat pentru CSP au refuzat să fie audiați de Comisia Pre-Vetting și au solicitat examinarea candidaturilor lor în baza dosarelor administrate în scris.

La data finalizării monitorizării (30 iunie 2023), Comisia Pre-Vetting a respins 42 de candidați, dintre care 13 candidați (4 candidați pentru CSP și 9 candidați pentru CSM) nu au promovat evaluarea din cauza renunțării la participare la acest exercițiu extraordinar. Comisia a decis că au promovat evaluarea doar 8 dintre candidații care au optat pentru o funcție în cadrul CSM (dintre cei audiați până la 30 iunie 2023) și 8

dintre candidații înscriși pentru o funcție în cadrul CSP. 7 din 40 de candidați monitorizați pentru CSM și 5 din 18 candidați pentru CSP au refuzat publicarea deciziilor Comisiei Pre-Vetting.

Candidații pentru CSM au depus 22 de contestații la Curtea Supremă de Justiție, dintre care 2 au fost respinse, 21 admise și 2 sunt pendinte. Candidații pentru CSP au depus 5 contestații la Curtea Supremă de Justiție, dintre care 3 au fost admise și 2 sunt pendinte. În cazul admiterii contestațiilor, Curtea Supremă de Justiție a obligat Comisia Pre-Vetting să reevalueze candidații vizați.

Raportul de monitorizare a evaluării integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (Pre-Vetting), elaborat în rezultatul monitorizării și transmis donatorului, prezintă principalele constatări ale monitorizării ședințelor Comisiei și datele cantitative cu privire la activitatea Comisiei (număr de ședințe, număr de candidați evaluați, numărul de contestații la deciziile comisiei, soluțiile reținute de CSJ după examinarea contestațiilor etc.).

Raportul evidențiază realizările și provocările Comisiei Pre-Vetting, modul în care membrii și-au exercitat atribuțiile acordate prin Legea nr.26/2022 și actele interne subordonate, transparența în activitatea și rezultatele Comisiei, respectarea procedurilor și principiilor de evaluare a candidaților și gradul de motivare a deciziilor Comisiei conform rigorilor impuse de normele legale. Constatările din raport se referă atât la activitatea nemijlocită a Comisiei Pre-Vetting, a procedurilor aplicate de aceasta, cât și la substanța deciziilor adoptate și a criteriilor de evaluare cu care această Comisie a operat. Totodată, în raport sînt analizate soluțiile și argumentele din deciziile Curții Supreme de Justiție în privința contestațiilor depuse de candidați împotriva deciziilor Comisiei Pre-Vetting. La final, Raportul de monitorizare prezintă o serie de recomandări pentru sporirea transparenței în activitatea Comisiei, înlăturarea cauzelor de ordin normativ sau practic care provoacă apariția problemelor în funcționarea Comisiei, perfecționarea mecanismelor existente și asigurarea promovării evaluării celor mai buni și integri candidați în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.

În suportul procesului de monitorizare, în cadrul unui parteneriat al CAPC cu Ziarul de Gardă, pe parcursul anului 2023 au fost elaborate 5 articole despre activitatea Comisiei Pre-Vetting, audierile desfășurate și deciziile comisiei, profilul candidaților evaluați și informații despre integritatea etică și financiară a acestora.

II. 2 Monitorizarea ședințelor de judecată

Pe parcursul anului 2023 CAPC a finalizat activitatea de monitorizare a ședințelor de judecată, în cadrul Proiectului „*Creșterea transparenței, responsabilității și accesului la sistemul judiciar*”.

Scopul monitorizării a constituit colectarea de informații probate pentru susținerea implementării Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției: Direcția strategică II (Accesul la justiție și calitatea actului de justiție), Direcția strategică I (Independența, responsabilitatea și integritatea actorilor din sectorul justiției).

Monitorizarea ședințelor de judecată a fost realizată în perioada 15 iulie 2022 – 30 mai 2023 în baza Metodologiei de monitorizare a ședințelor de judecată, care a stabilit criteriile de monitorizare a ședințelor de judecată.

Eșantionul general al ședințelor de judecată monitorizate a cuprins 800 de ședințe de judecată, dintre care:

- Ședințe de judecată în dosarele civile – 281
- Ședințe de judecată în dosarele administrative – 112
- Ședințe de judecată în dosarele penale – 281
- Ședințe de judecată în dosarele contravenționale - 126

Inclusiv următoarele subtip-uri de dosare:

- Ședințe de judecată în dosarele în care se acordă asistență juridică garantată de stat - 76
- Ședințe de judecată în dosarele din domeniul ecologic – 19
- Ședințe de judecată în dosarele din domeniul protecției datelor cu caracter personal – 43
- Ședințe de judecată în dosarele din domeniul violenței domestice – 52
- Ședințe de judecată în dosarele privind recuperarea prejudiciului de la stat - 52

75% (602) din totalul de ședințe monitorizate au avut loc în judecătorii, iar 25% (198) în curțile de apel. Majoritatea covârșitoare a ședințelor de judecată (92%) au avut loc în sala de judecată.

În majoritatea ședințelor de judecată monitorizate (560 (70%)), dosarele erau examinate de judecători în componența instanței de judecată – unipersonală. Cât privește profilul judecătorului din ședințele de judecată monitorizate:

- 46% (572) constituie femei și 54% (680) bărbați;
- 38% (480) sunt judecători cu o vechime în funcția de judecător până la 10 ani, 38% (480) sunt judecători cu o vechime în funcția de judecător până la 20 de ani și 24% (297) sunt judecători cu o vechime în funcția de judecător mai mare de 20 ani.

În majoritatea covârșitoare a cazurilor ședințele de judecată monitorizate: au fost publice (798) și s-au desfășurat conform unei proceduri ordinare (780). La data ședinței de judecată monitorizate, etapa atinsă în proces era: examinarea fondului sau apelului în 473 (59%) ședințe de judecată, etapa pregătitoare în 207 (26%) ședințe de judecată și etapa pronunțării hotărârii în 120 (15%) ședințe de judecată.

Cel mai des o ședință de judecată în instanțele judecătorești din Republica Moldova durează până la 15 minute.

Raportul final de monitorizare a ședințelor de judecată conține informații structurate/date statistice pentru evaluarea ședințelor de judecată, care au avut loc în judecătoriile și curțile de apel din Republica Moldova pe parcursul a 10 luni și rezultatele chestionării a 155 de justițiabili. Datele statistice din Raport au fost structurate după tipul sau sub-tipul de dosare a căror ședințe au fost monitorizate. În fiecare capitol informația este rânduită potrivit întrebărilor din Metodologia de monitorizare. Comentariile făcute de monitori în procesul monitorizării ședințelor de judecată au fost preluate fidel, așa cum au fost redade de monitori.

II. 3 Monitorizarea calității deciziilor de judecată

Pe parcursul anului 2023 CAPC a finalizat monitorizarea calității hotărârilor judecătorești, care s-a desfășurat în cadrul proiectului „Creșterea transparenței, responsabilității și accesului la sistemul judiciar” în scopul implementării acțiunii „*Court Monitoring of the Moldovan Justice System*” (contract number: ENI/2021/428-550-0001).

Scopul monitorizării a constituit colectarea informațiilor probate privind calitatea hotărârilor judecătorești în vederea contribuirii la implementarea Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției.

Eșantionul general de monitorizare a calității hotărârilor judecătorești a inclus, în total, 400 hotărâri judecătorești, dintre care 72% (287) au fost emise de instanțele de fond, 15%(60) în apel și 13%(53) în recurs. Majoritatea hotărârilor au fost date în dosarele civile 33% (130), 24%(95) în dosarele penale, 22% (90) în dosarele administrative și 21%(85) în dosarele contravenționale.

Totodată, eșantionul de monitorizare a inclus și hotărârile date în anumite sub-tipuri de dosare (în total 134), după cum urmează:

- Hotărâri în dosarele în care se acordă asistență juridică garantată de stat 16 (4%)
- Hotărâri în dosarele din domeniul ecologic 26 (6%)
- Hotărâri în dosarele din domeniul protecției datelor cu caracter personal 32 (8%)
- Hotărâri în dosarele din domeniul violenței domestice 35 (9%)
- Hotărâri în dosarele privind recuperarea prejudiciului de la stat 25 (6%)

Cea mai mare parte a hotărârilor monitorizate au fost pronunțate de instanțele naționale pe parcursul anului 2020 (39% sau 156 hotărârile), 33% (130) în 2021 și 28% (114) în 2022.

Din numărul total (400) de hotărâri judecătorești monitorizate, 67% (268) au fost pronunțate unipersonal și 33% (132) în complete de judecători.

Raportul final de monitorizare a calității hotărârilor judecătorești, prezentat donatorului, conține următoarele informații structurate pentru evaluarea calității hotărârilor judecătorești, colectate în procesul monitorizării a 400 de hotărâri judecătorești, emise de instanțele de judecată din Republica Moldova, pe parcursul anilor 2020-2022:

- date statistice pentru evaluarea calității hotărârilor judecătorești, date în prima instanță, care: au fost rânduie, potrivit întrebărilor din Metodologia de monitorizare; sunt dezagregate pe tipuri de dosare (civil, penal, administrativ, contravențional); includ și datele din sub-tipurile de dosare (dosare în care se acordă asistență juridică garantată de stat, dosare în domeniul ecologic, dosare în domeniul protecției datelor cu caracter personal, dosare în domeniul violenței domestice, dosare privind recuperarea prejudiciului de la stat);
- informații privind datele statistice pentru evaluarea calității hotărârilor judecătorești, date în apel și, respectiv, în recurs;
- date statistice privind dosarele în care se acordă asistență juridică garantată de stat, care: au fost rânduie, potrivit întrebărilor din Metodologia de monitorizare; sunt dezagregate pe nivelul de jurisdicție (prima instanță, apel, recurs); sunt dezagregate pe tipuri de dosare (civil, penal, administrativ, contravențional);

- date statistice privind dosarele în domeniul ecologic), dosarele în domeniul protecției datelor cu caracter personal), dosarele în domeniul violenței domestice) și dosarele privind recuperarea prejudiciului de la stat;
- rezultatele evaluării conformității hotărârilor (de la 1 la 5), cu standardele de calitate pe care trebuie să le îndeplinească fiecare hotărâre judecătorească. Informațiile au fost grupate în 6 tabele: 3 tabele care conțin datele statistice privitor la evaluarea conformității hotărârilor date în fond, apel și recurs, dezagregate pe tipuri de dosare (civil, penal, administrativ, contravențional); 3 tabele care conțin datele statistice privitor la evaluarea conformității hotărârilor din subtipurile de dosare, ordonate după nivelul de jurisdicție (fond, apel, recurs) și dezagregate pe tipuri de dosare (civil, penal, administrativ, contravențional);
- comentariile făcute de monitori, în procesul monitorizării calității hotărârilor judecătorești. Acestea au fost ordonate după nivelul de jurisdicție (fond, apel, recurs) și dezagregate pe tipuri de dosare (civil, penal, administrativ, contravențional) și sub-tipuri, dacă au existat.

II. 4 Monitorizarea transparenței procesului decizional

În cadrul Proiectului „*Responsabilizarea sectorului justiției din Moldova*”, implementat cu suportul Freedom House Moldova, CAPC a creat pe pagina web CAPC instrumentul online de monitorizare a transparenței procesului decizional în cadrul ministerelor și de alertare a publicului în cazul devierii de la termenele și cerințele legale.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției

Democrație înseamnă cineva care vrea să înalte poporul pe umeri săi, nu cineva care vrea să se înalte el pe umeri poporului. Nicolae Iorga

Prima Despre CAPC Presa Publicații Proiecte CAPC Echipa CAPC Contacte

Prima > Transparență

Transparență

Ultima etapă: All, Autoritate: All, Tip document: All, Domeniu: All

Stare: All, Atenție: Încălcare, Data începerii: *

Titlu	Ultima etapă	Autoritate	Tip document	Domeniu	Stare	Atenție	Data începerii
Proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de funcționare și utilizarea Sistemului Informațional de Management în Educație	CONSULTARE PUBLICĂ/avizare/expertizare/	Ministerul Educației și Cercetării	nedeterminat/nelincadrat	General		Omitere și Încălcare	10.01.2024

[Sistemul online](#) are mai multe rubrici care permite monitorizarea etapelor procesului decizional la nivelul Guvernului, de la inițierea unui proiect de act normativ, elaborarea lui, consultarea, examinarea și aprobarea de către Guvern. Sistemul realizează conexiunea cu informațiile afișate pe diferite portaluri web guvernamentale (www.particip.gov.md, www.gov.md, etc.), redă traseul unui proiect de hotărâre a Guvernului și semnalizează încălcările care apar în acest proces.

Sistemul identifică automat situațiile, care potrivit legislației, constituie încălcare a transparenței procesului decizional, precum:

- nu se respectă termenul minim pentru etapa inițierii elaborării proiectului (termenul de la publicarea anunțului privind inițierea elaborării proiectului și până la publicarea anunțului pentru consultarea proiectului cu publicul este mai mic de 15 zile lucrătoare);
- nu se respectă termenul minim pentru consultarea proiectului cu publicul (termenul de consultare este mai mic de 10 zile lucrătoare);
- nu se respectă termenul minim pentru definitivarea proiectului (termenul de la publicarea anunțului de consultare și până la examinarea proiectului de către Guvern este mai mic de 15 zile lucrătoare).

În baza informațiilor și datelor sistematizate în mod automat de sistemul online, experții CAPC vor elabora un raport de monitorizare privind respectarea cerințelor de transparență decizională la nivelul Guvernului. Raportul de monitorizare va fi prezentat în 2024.

II. 5 Monitorizarea achizițiilor publice locale

În cadrul proiectului *“Sensibilizarea publicului și dezvoltarea soluțiilor digitale în vederea consolidării statului de drept și a luptei anticorupție”*, implementat cu sprijinul financiar al Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), 3 organizații non-guvernamentale (ONG) și 2 experți independenți, contractați de CAPC, monitorizează procesul de achiziții publice din cadrul instituțiilor din sistemul de educație, sănătate și siguranța alimentară în cele patru regiuni ale Republicii Moldova (Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia). Scopul acestui exercițiu este consolidarea principiilor și climatului de integritate în serviciul public, transparența proceselor de achiziții publice și a informațiilor despre cheltuirea banilor publici.

Monitorizarea procesului de achiziții publice la nivel local și sectorial se efectuează în baza unei Metodologii elaborate de experții CAPC. Metodologia oferă suport organizațiilor societății civile pentru inițierea, desfășurarea și raportarea activității de monitorizare a achizițiilor publice, indică sursele de informații necesare monitorizării, modul de colectare și analiză a informațiilor prin prisma cadrului legal, indicatorilor de alarmă, altor indicatori specificați în metodologie. Elemente novatoare ale acestei metodologii constituie fișele-tipizate de monitorizare, cu indicatori și criterii de monitorizare a transparenței, eficienței și integrității achizițiilor publice, inclusiv punctaje care pot fi oferite autorităților contractante sau achiziției publice monitorizate.

Organizațiile și experții selectați au fost informați privitor la obiectivele și metodologia monitorizării în cadrul unui Atelier de inițiere cu genericul ”Monitorizarea procesului de achiziții publice la nivel local și sectorial”.

Monitorii locali au scos în evidență provocările și riscurile identificate în procesul de monitorizare: lipsa informațiilor și datelor publice referitor la achizițiile publice de valoare mică; informații incomplete și greu accesibile pe portalurile web guvernamentale ale achizițiilor publice; lipsa informațiilor pe paginile web ale instituțiilor și autorităților publice locale despre achizițiile publice desfășurate; etc.

În rezultatul monitorizării, organizațiile și experții din cele 4 regiuni ale țării vor elabora rapoarte de monitorizare, care vor fi prezentate autorităților publice și factorilor de decizie din domeniile monitorizate, reprezentanților societății civile, partenerilor de dezvoltare ai Republicii Moldova și altor părți interesate.

III. PROMOVAREA ȘI CONSOLIDAREA INSTRUMENTELOR NOI ANTICORUPȚIE

III. 1 Despăgubirea victimelor corupției

În cadrul proiectului „*Core support to the CAPC*”, implementat de CAPC cu sprijinul financiar al Swedish

International Development Cooperation, pentru a aduce noi perspective și abordări în domeniul anticorupției, inclusiv inovații pentru legislația Republicii Moldova, experții CAPC au elaborat Ghidul privind procedurile de despăgubire a victimelor corupției pentru cetățeni și Ghidul privind procedurile de despăgubire a victimelor corupției pentru judecători, procurori și avocați. În 2023 CAPC a publicat aceste două ghiduri și a desfășurat instruirii pentru judecători și procurori, în parteneriat cu Institutul Național al Justiției. CAPC urmează să organizeze instruirii și în anul 2024 pentru ONG-urile locale, în scopul promovării instrumentul de acordare a despăgubirilor victimelor corupției.

III. 2 Protecția avertizorilor de integritate

Contribuirea la aplicarea eficientă a mecanismului avertizorilor de integritate instituit prin Legea privind avertizorii de integritate a constituit una din prioritățile și provocările CAPC pe parcursul anului 2023.

La 25 ianuarie 2023, CAPC a lansat [Centrul de asistență a avertizorilor de integritate și a victimelor corupției](#) - inițiativa CAPC de promovare și implementare efectivă a mecanismului avertizorilor de integritate. Astfel, juriștii și avocații CAPC oferă asistență juridică potențialilor avertizori de integritate care dezvăluie ilegalități: depunerea cererii de protecție; elaborarea documentelor relevante; asistarea și reprezentarea în fața angajatorului; asistarea și reprezentarea în instanța de judecată.

La sfârșitul lunii ianuarie 2023, reprezentantul CAPC a participat la cea de-a treia formare regională anuală multi-beneficiară privind protecția avertizorilor de integritate, organizată la Sarajevo, Bosnia și Herțegovina. La trainingul organizat de experții Inițiativei Regionale Anticorupție (RAI) au participat reprezentanți ai instituțiilor publice și ai organizațiilor societății civile (OSC) din Balcanii de Vest și Republica Moldova. Instruirea a avut ca scop asigurarea schimbului intersectorial (instituții publice și OSC) de experiență și lecții învățate în vederea identificării oportunităților de colaborare reciprocă pentru protecția eficientă a avertizorilor de integritate.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției și-a consolidat colaborarea în domeniul avertizărilor de integritate cu Oficiul Avocatului Poporului. La 8 martie 2023 a avut loc o [sedință comună](#) în care părțile au convenit asupra mecanismelor de colaborare în vederea asigurării protecției avertizorilor de integritate.

În contextul promovării instituției avertizorilor de integritate, CAPC a publicat la [17 martie 2023](#) filmul „Fluier pentru cei curajoși!”, disponibil în limba română, care reprezintă un experiment social având drept scop sensibilizarea publicului, în special a tinerilor, despre importanța avertizorilor de integritate în lupta împotriva corupției. Filmul a fost produs în cadrul proiectului RAI „*Breaking the silence: Consolidating politics and culture in the Western Balkans and Moldova*”, finanțat de Uniunea Europeană.

Totodată, în 2023 CAPC a desfășurat un ciclu de 4 seminare de instruire privind instituția avertizorului de integritate în 4 regiuni ale țării (Cahul, Bălți, Ialoveni, Comrat), în cadrul cărora au fost instruiți 129 de funcționari publici, aleși locali, reprezentanți ai instituțiilor de învățământ, instituțiilor culturale, medicale, întreprinderilor municipale și alte părți interesate, dintre care 17% bărbați și 83% femei.

Seminarele de instruire, intitulate "*Instituția avertizorului de integritate: un instrument de reducere a riscurilor de corupție*", au inclus o prezentare generală a dispozițiilor legale și a procedurilor referitoare la avertizori, precum și îndrumări detaliate privind pașii pe care îi poate urma un avertizor atunci când află despre anumite practici ilegale în instituțiile publice și private, precum și rolul autorităților de protecție a avertizorilor. De asemenea, training-urile au scos în evidență noile proceduri prevăzute în proiectul de lege privind avertizorii de integritate, aflat în Parlament la momentul desfășurării seminarelor, care ulterior devine o nouă lege, adoptată de Parlament la 22.06.2023.

În cadrul proiectului "*Sensibilizarea publicului și dezvoltarea soluțiilor digitale în vederea consolidării statului de drept și a luptei anticorupție*", implementat cu sprijinul financiar al Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), avocații CAPC au acordat asistență juridică unui avertizor de integritate, la solicitarea Oficiului Avocatului Poporului. În acest sens, a fost elaborat Avizul Avocatului Poporului în

cauza civilă în baza cererii de chemare în judecată înaintată de către avertizorul de integritate privind încasarea prejudiciului material de la autoritatea publică unde acesta a fost angajat. Cauza este în proces de examinare în judecătoria Chișinău.

Totodată, în cadrul proiectului „*Core support to the CAPC*”, avocații CAPC au acordat asistență juridică unui avertizor de integritate, care a invocat practicile ilegale din cadrul Direcției generale locativ-comunale a Primăriei Chișinău în procesul gestionării mijloacelor financiare, alocate pentru întreținerea Necropolei de animale și a serviciilor de capturare și sterilizare a câinilor, care au avut loc pe parcursul anului 2022.

III. 3 Promovarea integrității în cadrul întreprinderilor mici și mijlocii (ÎMM)

Pornind de la ideea că piedica principală în calea reducerii sărăciei și a dezvoltării durabile este corupția, donatorii, guvernele și alte părți interesate încearcă să găsească abordări eficiente pentru reducerea efectelor negative ale corupției. În anul 2022 Agenția suedeză de cooperare internațională pentru dezvoltare (SIDA) împreună cu Institutul de Cercetări Anticorupție U4 (Norvegia) și Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) au inițiat un Parteneriat - pilot în domeniul anticorupție (PPA). Parteneriatul este o inițiativă cu durata de trei ani ce presupune implicarea mai multor decidenți și beneficiari, pentru a implementa un proiect anticorupție bazat pe cele mai bune practici în trei țări pilot, una dintre care este Republica Moldova.

În cadrul PPA, CAPC a efectuat o Cartografiere a tipologiei recomandărilor și intervențiilor anticorupție pentru sectorul IMM-urilor din ultimul deceniu (https://www.capc.md/wp-content/uploads/2024/01/ANNEXES_Corruption_SME_Sector-1.pdf), în cadrul căreia a constatat că există un interes sporit din partea partenerilor externi de dezvoltare și a ONG-urilor locale pentru dezvoltarea și promovarea de noi soluții anticorupție. Abordările existente au pus accentul pe creșterea responsabilității și angajamentelor factorilor decizionali (autorități publice, agenții anticorupție, Guvern etc.) în ceea ce privește promovarea, sprijinirea și implementarea elementelor de politici anticorupție în sectorul de afaceri. Pe de altă parte, implicarea IMM-urilor a avut un caracter mai pasiv, fără responsabilități majore pentru comunitatea de afaceri.

Cartografierea a constatat nevoia recunoscută de coduri de etică în sectorul privat, iar diverse inițiative ale agențiilor și partenerilor de dezvoltare au avut ca scop creșterea gradului de conștientizare, inclusiv dezvoltarea unor mecanisme precum Codul de guvernare corporativă pentru societățile pe acțiuni și diseminarea unui cod de etică model pentru întreprinderile mici și mijlocii. Cu toate acestea, implementarea recomandărilor privind consolidarea integrității în sectorul privat a fost limitată, cu 42% din recomandări neimplementate, 47% implementate parțial și doar 11% implementate într-o măsură substanțială. Provocările includ lipsa unei entități desemnate pentru promovarea integrității în sectorul privat, sprijin financiar limitat și voință politică insuficientă.

Lipsa motivației antreprenorilor provine din experiențele de corupție, care afectează operațiunile zilnice și percepțiile de interferență politică. Percepțiile publice evidențiază impunitatea, lipsa confiscării câștigurilor corupte, sancțiunile blânde și solicitarea/darea de mită ca motive cheie pentru corupție. Discrepanțele dintre opiniile publicului și cele ale afacerilor sugerează implicații politice, care afectează credibilitatea instituțiilor anticorupție și compromite efortul acestora în cultivarea integrității.

Enhancing anti-corruption in Moldova's SME sector: a blueprint for action

The Anti-corruption Partnership Pilot, initiated by the U4 Anti-corruption Resource Centre and Sida, is an attempt to very deliberately follow principles which we know can help deliver stronger anti-corruption efforts, namely that they are:

- 1) Evidence-led and problem-driven
- 2) Working across 'siloes'/ multi-expertise approach to systematically integrate AC perspectives within sectors
- 3) Locally-led
- 4) Partnerships: stronger donor coordination and effective political dialogue/influencing

The idea is that by following these approaches, we give ourselves a better chance of more sustainable and targeted anti-corruption efforts. Since 2021 this approach has been applied to the small and medium enterprise sector (SME) in Moldova, a country where much of the current political leadership emphasises stronger efforts in anti-corruption.

Around 98% of firms in Moldova fall within the SME sector, which accounts for an estimated 62% of all employment. There are an estimated 56,000 SME firms in total, many of which work in retail and service, manufacturing, tourism, agriculture and increasingly IT. Improving the efficiency, fairness and entrepreneurial potential of the small and medium enterprise (SME) sector is a priority for the Moldovan government and European partners.

The aim of this report is to provide distinct, evidence-based recommendations that can complement ongoing efforts. The recommendations are based on qualitative field work that unpacked the main dynamics of corruption in the SME sector and consider how new strategies could complement existing ones.¹

The blueprint presented here is based on:

- two seminars that sought regional lessons learned

¹ This report was prepared by Dr. Claudia Baez-Camargo & Scarlet Wannenwetsch from the Basel Institute; Dr. David Jackson & Daniel Sejerøe Hausenkamph from U4; Victoria Popa from CAP; and Karolina Josic from Sida.

Pe parcursul anului 2023, în comun cu experții din cadrul U4 și Institutului Basel, CAPC a participat la elaborarea [Studiului Intensificarea eforturilor anticorupție în sectorul IMM-urilor din Moldova: un plan de acțiune](#). Analiza a aplicat abordarea bazată pe dovezi și pe probleme pentru a consolida eforturile de combatere a corupției.

Pentru o abordare multidisciplinară și pentru a integra perspectivele anticorupție în diverse sectoare, cercetarea s-a bazat pe câteva elemente metodologice, inclusiv cercetarea de birou și lucrul în teren care a avut loc în perioada 24 aprilie - 5 mai, la Chișinău, fiind organizate 25 de interviuri cu oficiali guvernamentali, parteneri de dezvoltare, implementatori, organizații ale societății civile, asociații de afaceri și micro/mici antreprenori, pentru a înțelege dinamica corupției în sectorul IMM-urilor.

Raportul oferă o analiză a: 1) dinamicii corupției în sectorul IMM-urilor; 2) abordărilor mai inteligente împotriva corupției; 3) planul pentru intervenții care pot adăuga valoare în sectorul IMM.

Principalele obiective pentru combaterea corupției în sectorul IMM-urilor sunt:

- Reducerea mitei.
- Creșterea conformității cu cerințele legale.
- Creșterea încrederii în răspunsul guvernului la corupție.

Pentru abordarea acestora autorii au sugerat:

1. Îmbunătățirea informațiilor existente prin identificarea lacunelor și personalizarea acestor instrumente cu anumite sub-sectoare și tipuri de afaceri specifice IMM-urilor.
2. Dezvoltarea unei campanii de informare care să sublinieze că mita nu este inevitabilă pentru IMM-urile din Republica Moldova pentru a contracara narațiunea generală care normalizează mita.
3. Integrarea cerințelor de conformitate anticorupție în oportunitățile de dezvoltare a afacerilor existente și viitoare poate consolida argumentul de afaceri pentru conformitate.
4. Comunicarea despre motivele de ce conformitatea are sens din perspectiva afacerii.
5. Producerea materialelor care să crească gradul de conștientizare cu privire la noile instrumente digitale care sunt puse la dispoziție de guvern.
6. Contestarea convingerilor convenționale conform cărora nu se înregistrează progrese în combaterea corupției pentru a convinge oamenii că schimbarea este posibilă și pentru a crește încrederea în răspunsul guvernului la corupție.
7. Explorarea ideii modului în care funcțiile unui Ombudsman de afaceri pot fi introduse în contextul Republicii Moldova, care ar putea fi un mijloc de a urmări în continuare măsuri de consolidare a încrederii și ca o resursă pentru IMM-uri.
8. Încorporarea măsurilor de conformitate și de consolidare a integrității în portofoliile și programele existente ale donatorilor

9. Dezvoltarea de strategii pentru a îmbunătăți capacitatea de răspuns a funcționarilor publici în furnizarea de servicii și examinarea reclamațiilor.

Pentru a promova o coordonare mai puternică a donatorilor și un dialog eficient prin parteneriate, CAPC, împreună cu USAID și Ambasada Suediei, au organizat 2 ateliere (27-28 iunie și 28 noiembrie) dedicate analizei și testării recomandărilor de îmbunătățire a integrității în domeniul IMM, precum și pentru elaborarea unui plan de acțiuni pentru implementarea acestora. Evenimentele au reunit reprezentanții entităților care au lansat parteneriatul anticorupție, ai altor ambasade, agenții de implementare și asociații de afaceri, pentru a reflecta asupra rezultatelor analizei și pentru a încuraja implicarea în eforturi locale anticorupție în sectorul IMM. Astfel, inițiativa reprezintă o platformă de participare și pentru ceilalți parteneri de dezvoltare interesați, care vor primi sprijin direct din partea CAPC.

Reformele legate de inițierea negocierilor de aderare a Moldovei la UE ar putea influența integritatea IMM-urilor. Sunt așteptate investiții structurale, dar și stimulente financiare pentru respectarea normelor anticorupție în sectorul privat. Succesul programelor de reformă se bazează pe un sistem clar de intervenție care implică părțile interesate naționale, cu respectarea măsurilor anticorupție în programele de sprijinire a IMM-urilor pentru o eficacitate sporită. Este subliniată necesitatea beneficiilor imediate și a exemplurilor de succes pentru a motiva IMM-urile să respecte normele propuse și să construiască o platformă de acțiune colectivă care pledează pentru integritate. CAPC va continua să implementeze activități pentru consolidarea integrității în sectorul IMM și în anul 2024.

III. 4. Dezvoltarea instrumentelor digitale anti-corupție

În cadrul Proiectului „*Sensibilizarea publicului și dezvoltarea soluțiilor digitale în vederea consolidării statului de drept și a luptei anticorupție*”, CAPC împreună cu Asociația Presei Independente și-a propus sporirea gradului de conștientizare a cetățenilor și consolidarea statului de drept, a combaterii corupției și a integrității prin implementarea unor instrumente inovatoare. Inițiativa se desfășoară în cadrul Proiectului „*Consolidarea statului de drept și a mecanismelor anticorupție în Republica Moldova*”, cu suportul financiar al Uniunii Europene și al Ministerului Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Proiectul își propune să contribuie la creșterea nivelului de conștientizare a cetățenilor, în special la nivel local, privind prevenirea și lupta împotriva corupției, asupra daunelor corupției și asupra modalităților de combatere a corupției prin implementarea de soluții inovatoare digitale pentru prevenirea corupției și creșterea integrității în sectoarele relevante cu risc ridicat.

Unul din obiectivele proiectului constituie dezvoltarea și pilotarea soluțiilor digitale inovatoare care vizează creșterea nivelului de conștientizare a cetățenilor prin asigurarea unui acces ușor și convenabil la informații despre fluxul de cheltuieli a banilor publici. În acest scop proiectul și-a propus elaborarea unor noi

funcționalități pentru platforma digitală de monitorizare a banilor publici „OpenMoney.md”.

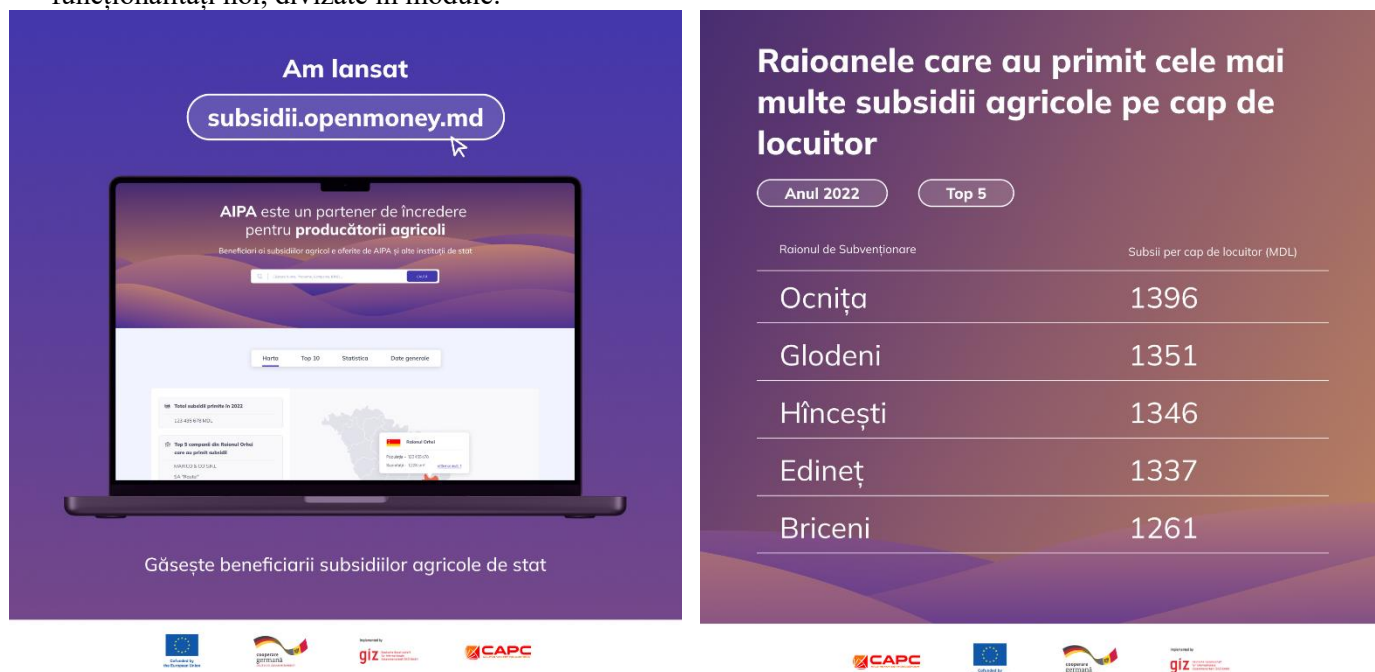
www.OpenMoney.md este o platforma/aplicație care utilizează date deschise pentru a arăta conexiunile dintre contractele de achiziții publice și beneficiarii finali, fie că e vorba de instituții publice, companii de stat și private sau persoane.

Versiunea precedentă a platformei și-a arătat eficiența, demonstrând că este un instrument util și necesar pentru un grup larg de utilizatori: jurnaliști, autorități, activiști ai societății civile, oameni de afaceri, ofițeri și alte persoane interesate de acest subiect.

Scopul platformei este de a identifica practicile corupte, licitațiile trucate, companiile fictive și proprietarii acestora, pentru a asigura transparența și pentru a ajuta la stabilirea unor practici mai bune în guvernare și administrare publică.

Una din cele mai vizitate secțiuni a platformei **www.OpenMoney.md** o constituie graficele, care prezintă structurile organizaționale ale companiilor și relațiile dintre companii, fondatori și administratori, folosite de jurnaliști în articole de investigație.

Având în vedere necesitățile continue de asigurare a transparenței în procesul achizițiilor publice și înțelegând potențialul soluțiilor digitale, ca instrument de prevenire a corupției și de asigurare a accesului liber la informații despre fluxul de cheltuieli a banilor publici, CAPC și-a propus să dezvolte o nouă versiune a platformei digitale de monitorizare a banilor publici **OpenMoney**, aceasta fiind completată cu un șir de funcționalități noi, divizate în module.

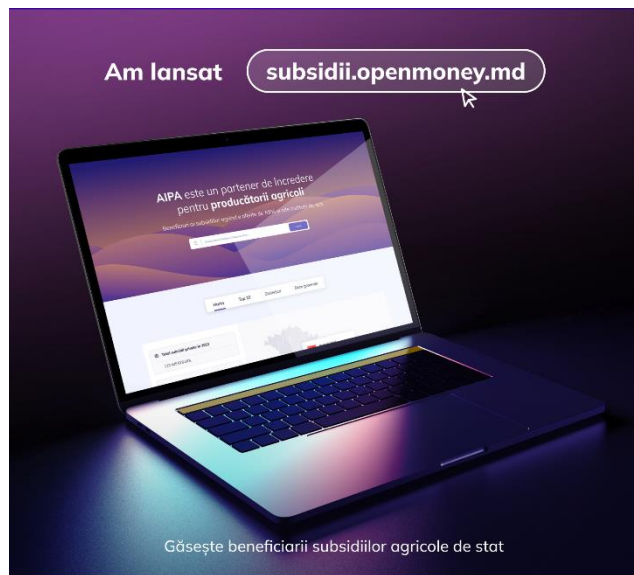

Activitățile cheie care au fost desfășurate în anul 2023 includ conceptualizarea designul, proiectarea, dezvoltarea și testarea a 4 module noi:

1. Modulul „Pașaportul Localității”: acest modul, prin intermediul unei interfețe web, oferă beneficiarilor un instrument inovativ de analiză, evaluare, colectare și vizualizare a datelor cu caracter social și de afaceri a localității/comunei. Funcționalitățile modulului să ofere acces rapid la diferite seturi de date, în timp real, actualizate în regim automat.

2. Modulul „Integritatea Persoanei Publice”: integrarea în platforma privind beneficiarii contractelor de achiziții publice a datelor din cadrul Sistemul informațional automatizat "e- Integritate" destinat depunerii online, arhivării, verificării și analizării automate a declarațiilor de avere și interese personale. Modulul va oferi beneficiarilor și altor persoane interesate, un instrument digital comod și inovativ destinat vizualizării, analizei și verificării datelor din achizițiile publice, precum și a celor din declarațiile de avere și interese personale ale subiecților declarării, persoane publice.

3. Modulul „Distribuirea Subvențiilor Agricole”: Scopul dezvoltării unui astfel de modul este de a oferi cetățenilor un instrument de informare și diseminare a informațiilor cu privire la acordarea subvențiilor pentru producătorii agricoli. Datele se afișează în conformitate cu Ordinele emise de AIPA cu privire la aprobarea Listei beneficiarilor aprobați spre plată și a Legii RM nr.276 din 16.12.2017 cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli și prevederile pct. 166 al Hotărârii Guvernului nr.455 din 03.03.2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural. În acest sens, Modulul „Distribuirea Subvențiilor Agricole” din cadrul platformei digitale OpenMoney.md, dispune de:
 - funcțional grafic de afișare (infografice, hărți interactive, statistici), căutare, sortare și filtrare a listei persoanelor juridice, beneficiare de plata subvențiilor agricole în funcție de regiune, (municipii / raioane / localități / comune), pentru diferiți ani de acordare, (începând cu anul 2018);

Raioanele care au primit cele mai multe subsidii agricole

Anul 2022 Top 5

Raionul de Subvenționare	Suma (MDL)
UTA Găgăuzia	115,132,976
Hîncești	98,542,190
Edineț	74,959,201
Briceni	65,695,793
Orhei	64,572,128

Logos for CAPC, European Union, and giz are visible at the bottom of the image.

- funcțional grafic (infografice, hărți interactive, statistici) de afișare, căutare, sortare și filtrare a listei solicitanților per tipuri de subvenții (subvenții în avans pentru dezvoltare rurală, subvenții în avans pentru Start-upuri, subvenții post investiționale, subvenții în avans pentru îmbunătățiri funciare).

4. Modulul „Feedback-ul (evaluarea) cetățenilor referitor la serviciile publice”: instrument online de evaluare a serviciilor publice oferite către entități publice, prin care cetățenii își vor exprima opiniile și feedback-ul privind la eficacitatea serviciilor publice. Avantajul acestui instrument este de a fi accesibil și ușor de utilizat pentru un număr mare de utilizatori, ceea ce face ca feedback-ul colectat să fie mai amplu și mai reprezentativ. De asemenea, acest instrument va fi destul de util și pentru instituțiile prestatoare de servicii publice, pentru a măsura performanța și eficacitatea și desigur pentru a identifica prioritățile de dezvoltare a serviciilor publice în viitor. În baza informației acumulate, platforma va putea genera top-uri ale celor mai performante servicii.

Noile module sunt în proces de integrare deplină în arhitectura curentă a platformei OpenMoney.md, luând în considerare compatibilitatea limbajului de programare și a sistemului de gestiune a bazelor de date.

IV. MEDIATIZAREA ACTIVITĂȚILOR ANTICORUPȚIE

Pe parcursul anului 2023 activitatea CAPC a fost pe larg mediatizată în mass media, pe rețelele sociale. Totodată, CAPC a fost protagonistul unor evenimente publice de anvergură în domeniul anticorupție: prezentarea Raportului anual anticorupție și Gala de integritate 2023.

IV. 1 Prezentarea publică a Raportului anual anticorupție al Republicii Moldova

Pe data de 15.03.2023 CAPC a prezentat public „Raportul anticorupție pentru anul 2022”, în care sunt reflectate principalele evoluții și noutăți din domeniul anticorupție, care s-au produs pe parcursul anului 2022. La eveniment au fost prezenți reprezentanți ai autorităților din domeniul justiției și luptei cu corupția, ai partenerilor externi, ai societății civile și mass-mediei.

Organizat în zece capitole, documentul prezintă o analiză retrospectivă a măsurilor anticorupție realizate în cele mai importante domenii, restanțele și deficiențele identificate de experți, de mass-media și de organizațiile societății civile, cum ar fi: Angajamentele anticorupție asumate în procesul de aderare la Uniunea Europeană; Independența și integritatea justiției; Instituțiile anticorupție; Controlul averilor și îmbogățirea ilicită; Dosarele de corupție mare; Recuperarea bunurilor infracționale; Instituția avertizorilor de integritate și mecanismele de protecție; Accesul la informație și transparența procesului decizional; Integritatea și transparența în achizițiile publice; Integritatea în afaceri.

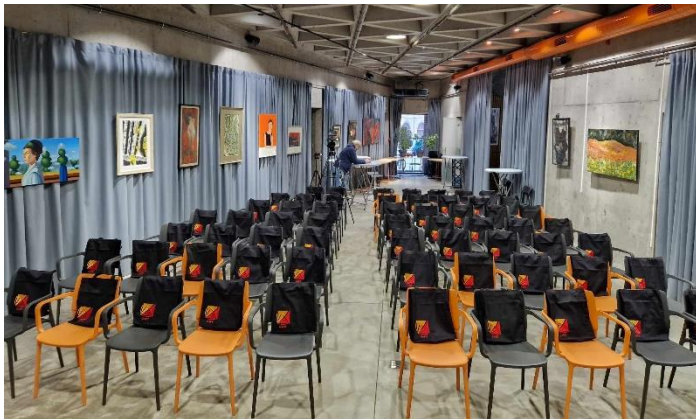
În baza constatărilor din Raportul anticorupție pentru anul 2022, CAPC a realizat [infograficul](#) cu gradul de realizare a angajamentelor anticorupție asumate în procesul de aderare la Uniunea Europeană. Astfel, la acel moment, Republica Moldova a realizat doar 3 din 15 acțiuni anticorupție (20%), cuprinse în Planul pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană. Cele 3 acțiuni au fost implementate cu mai multe lacune și riscuri.

Constatățile Raportului anticorupție pentru anul 2022 au fost discutate în cadrul unui podcastului [#CAPCdespreIntegritate](#) cu invitații Viorel Pîrvan, director de program (CAPC), Mariana Kalughin, expertă (Transparency International Moldova) și Victor Baci, manager de politici (Camera de Comerț Americană din Moldova).

Discuțiile s-au referit în mod special la autoritățile anticorupție și acțiunile ce ar trebui de întreprins pentru a avea niște instituții anticorupție eficiente, precum și la sectorul privat și măsurile necesare pentru îmbunătățirea și promovarea integrității în sectorul privat și sprijinirea afacerilor oneste și transparente din Republica Moldova.

IV. 2 Gala de integritate 2023

În 2023, pentru prima dată, CAPC a instituit Gala de Integritate a autorităților publice, care s-a desfășurat pe data de 15 decembrie.

Scopul instituirii Galei de integritate l-a constituit:

- încurajarea entităților publice în cultivarea integrității în sectorul public și prevenirea apariției manifestărilor de corupție;
- creșterea încrederii societății în faptul că entitățile și agenții publici își îndeplinesc misiunea în conformitate cu interesul public, inclusiv în procesul de interacțiune cu sectorul

privat.

Pe data de 21.08.2023 Consiliul de Administrare a CAPC a aprobat Regulamentul cu privire la desfășurarea Galei de Integritate a entităților publice, ediția 2023, care a stabilit:

- premiile Galei de integritate
- Bordul Galei de integritate
- Metodologia identificării premianților

Astfel, au fost instituite următoarele categorii de premii:

I. Excelență în justiție

- Judecător
- Procuror
- Avocat
- Executor judecătoresc

II. Mereu în serviciul cetățeanului

III. Primăria transparentă/deschisă

- Autorități publice locale de nivelul I, Primărie de oraș/municipiu
- Autorități publice locale de nivelul I, Primărie de sat/comună
- Autorități publice locale de nivelul II, Administrație publică raională

IV. Lider în implementarea politicilor anticorupție

Bordul Galei de integritate a avut următoarea componență: Consiliul de Administrare a CAPC; Președintele CAPC; Reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii; Reprezentantul Consiliului Superior al

Procurorilor; Reprezentatul Uniunii Avocaților din Republica Moldova; Reprezentatul Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești din Moldova; Reprezentantul IDIS Viitorul; Reprezentantul TI Moldova. Bordul Galei de Integritate și-a desfășurat activitatea pe bază de voluntariat și a avut următoarele funcții:

- A contribuit la organizarea/petrecerea Focus Grupurilor și a sondajelor profesioniștilor;
- A contribuit la identificarea candidaților/premianților Galei Integrității
- A validat candidații/premianții Galei Integrității

Câștigătorii Galei Integritate au fost determinați de Bordul Galei de integritate, cu excepția câștigătorilor din categoria ”Excelență în Justiție”. Aceștia au fost identificați și votați de însăși profesiile juridice respective, prin intermediul unor Focus-grupuri și a votului on-line din interiorul profesiei. Ulterior, premianții au fost validați de către Bordul Galei de Integritate.

IV. 3 Mediatizarea activității CAPC în mass media și pe rețelele sociale

Pe parcursul anului 2023 au fost publicate 68 de materiale despre activitățile realizate de către echipa CAPC, care au fost publicate pe www.capc.md, fiind citite de circa 13.000 vizitatori unici. O parte din materialele de presă au fost publicate și în mass-media autohtonă: Ziarul de Gardă, Agora, Realitatea.md, Vocea Basarabiei, www.anticoruptie.md etc.

În baza opiniilor elaborate de către experții CAPC asupra proiectelor de lege/inițiativelor /politicilor publice propuse de către autorități (instituții din domeniul justiției: Ministerul Justiției, Parlament) au fost elaborate și promovate 16 comunicate de presă¹. Acestea au fost publicate pe site-ul www.capc.md și distribuite pe rețelele sociale.

De asemenea, pe parcursul anului 2023 au fost mediatizate, inclusiv pe rețelele sociale, evenimentele² organizate de către CAPC și informațiile despre publicațiile³ (studii și rapoarte) elaborate de experții CAPC.

¹ Opinia CAPC asupra proiectului de Lege privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova; Experții CAPC recomandă îmbunătățirea proiectului de modificare a Legii privind statutul ofițerului de informații și securitate; Opinia CAPC asupra proiectului de Lege privind evaluarea judecătorilor și candidaților la funcția de judecător al CSJ: „Proiectul, de principiu, este inacceptabil”; CAPC nu susține proiectul de lege privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă, realizate de SIS „Trezește obiecții componența Comitetului național deoligarhizare. Majoritatea face parte din puterea executivă”; Opinia CAPC asupra proiectului privind „deoligarhizarea”; Opinia CAPC asupra proiectului noii Legi cu privire la avertizorii de integritate: Este inoportun și nu va încuraja mai mult potențialii avertizori; „Taxele și costurile judiciare ridicate vor afecta direct justițiabili”. Opinia CAPC asupra proiectului Legii taxei de stat „Singurul efect urmărit pare a fi substituirea unor persoane cu altele”. Opinia CAPC asupra proiectului de Lege privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor; Proiectul Legii privind Centrul Național de Apărare Informațională și Combatere a Propagandei – „Patriot”. Raportul de expertiză al CAPC; Expertiză CAPC: Proiectul de lege privind protecția secretelor comerciale este incomplet și nu este compatibil cu cadrulul normativ național; Proiectul legii cu privire la sistemul judecătoresc anticorupție a fost supus expertizei CAPC; CAPC: Proiectul Concepției de comunicare strategică și contracararea a dezinformării, a acțiunilor de manipulare a informației și ingerințelor străine necesită a fi revăzut; CAPC a analizat noua Strategie a securității naționale Expertiză CAPC: medierea garantată de stat va asigura accesibilitatea beneficiarilor la aceste servicii; CAPC: Inițiativa legislativă privind efectuarea decontărilor în numerar conține elemente de vulnerabilitate și de coruptibilitate; Opinia CAPC la proiectul Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024-2028 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024-2028

² [Raportul anticorupție pentru 2022: „Constatăm evoluții modeste în ceea ce privește prevenirea și lupta împotriva corupției”](#); [Funcționarii publici, managerii de instituții, reprezentanții societății civile din Cahul au fost instruiți cum să aplice corect Legea privind avertizorii de integritate](#); [CAPC a organizat o nouă instruire privind aplicarea corectă a Legii cu privire la avertizorii de integritate, la Comrat](#); [CAPC împreună cu ONG-urile/expertii locali monitorizează achizițiile publice](#); [CAPC a prezentat Metodologia de efectuare a expertizei coruptibilității și vulnerabilității actelor normative](#); [Provocări și soluții în procesul de monitorizare a achizițiilor publice la nivel local și sectorial](#); [Parteneriat anticorupție în domeniul afacerilor mici și mijlocii din Republica Moldova](#); [CAPC a organizat Gala de Integritate a Entităților Publice](#)

³ [RAPORT: Evaluarea Strategiei naționale de integritate și anticorupție 2017-2020 și a Planului de acțiuni](#); [Raportul anticorupție pentru anul 2022](#); [Raport privind monitorizarea instanțelor din Moldova](#); [Raport privind analiza datelor monitorizării instanțelor](#)

La sfârșitul anului 2023 pe pagina de Facebook a CAPC erau înregistrați circa 2000 de urmăritori, dintre care bărbații constituie 39.9% și 60.1% - femeile. Majoritatea urmăritorilor CAPC (20%) constituie persoane cu vârsta cuprinsă între 35 și 44 ani.

Pe parcursul anului 2023 au fost promovate pe FB circa 100 postări, care în mare parte au fost distribuite de partenerii din domeniul justiției, cu un impact total asupra a aproximativ 150 mii de persoane.

În topul postărilor cu cel mai mare impact sunt comunicatele privind: Gala de Integritate, opinia CAPC referitor la proiectul Programului național de integritate și anticorupție și retrospectiva în imagini de la Gala de integritate.

	Proiectul Programului național de integritate și anticorupție (PNIA) pentru anii 2024-2028 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024-2028, nu oferă potențiale soluții pentru deblocarea mecanismelor de combatere a corupției pentru a produce rezultate pe...	Impactul postării 964
	În pragul sărbătorilor de iarnă, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției vă adresează sincere felicitări și urări de bine. Fie ca toate dorințele pe care le aveți să se împlinescă, iar anul 2024 să vă aducă bucurii, pace, verticalitate și integritate în plan profesional. Crăciun Fericit și La Mulți Ani!	Impactul postării 355
	O retrospectivă în imagini a primei ediții a Galei de Integritate, organizată de CAPC	Impactul postării 682
	CAPC a organizat Gala de Integritate a Entităților Publice. Comunitatea Juridică din Republica Moldova și-a desemnat câștigătorii primei ediții a Galei de Integritate 2023, organizată de Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC). Astăzi, 15 decembrie 2023, în cadrul unui eveniment public, a fost decernat premiul Excelență ...	Impactul postării 2,538
	Gala de Integritate 2023	Impactul postării 412

Totodată, pe canalul de Youtube al CAPC au fost publicate 2 podcasturi: CAPC despre Integritate⁴ și Propunerile de modificare a Legii taxei de stat vs. Accesul la justiție⁵

În cadrul proiectului „Sensibilizarea publicului și dezvoltarea soluțiilor digitale în vederea consolidării statului de drept și a luptei anticorupție”, implementat cu sprijinul financiar al Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), CAPC a continuat campania de informare cu privire la rolul avertizorilor de integritate. Astfel, a fost făcut public cazul avertizorului Marcel Lemnar, în privința căruia instanța de judecată a anulat sancțiunea pentru dezvăluirea neregulilor într-un centru de plasament din Orhei. Au fost publicate 2 infografice explicative privind instituția avertizorului de integritate și conținutul noii Legi privind avertizorii de integritate. Publicul a fost informat despre seminarele de instruire a funcționarilor publici, aleșilor locali, reprezentanților instituțiilor de învățământ, cultură, întreprinderi municipale și alte părți interesate de la Cahul, Bălți, Comrat și Ialoveni.

Totodată, în cadrul campaniei de informare cu privire la instituția și rolul avertizorilor de integritate, CAPC a publicat o serie de 3 articole informative despre legislația privind protecția avertizorilor de integritate din întreaga lume (articole accesate online de 525 de persoane și cu un impact asupra 1908 de persoane pe Facebook): [primul articol](#) explică ce este avertizarea de integritate, reglementările existente în Uniunea Europeană, SUA, Marea Britanie și alte țări; [al doilea articol](#) explică proveniența termenului „avertizor de integritate”, etc. și [al treilea articol](#) trece în revistă principalele prevederi ale legislației din Norvegia, Brazilia și alte țări referitoare la mecanismul de avertizare.

În cadrul Proiectului „Responsabilizarea sectorului justiției din Moldova”, implementat cu suportul Freedom House Moldova, CAPC a făcut publice mai multe informații⁶ referitoare la monitorizarea

⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=vgKLe4r-4w>

⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=8KUzn7ZBohQ&t=11s>

⁶ [Articolul din 26.01.2023](#) „CAPC monitorizează activitatea membrilor Comisiei pre-vetting, care evaluează candidații la funcția de membru în CSM”; [Articolul din 2.02.2023](#) „Activitatea Comisiei Pre-Vetting este evaluată în baza unei metodologii, elaborată de experții CAPC. Ce prevede aceasta”; [Articolul din 09.02.2023](#) „Doar cinci candidați pentru funcția de membru al CSM au trecut evaluarea integrității. Majoritatea deciziilor Comisiei Pre-Vetting au fost contestate”; [Articolul din 14.02.2023](#) „Curtea Constituțională a admis excepțiile de neconstituționalitate invocate de șase judecători, care au contestat la CSJ deciziile Comisiei Pre-Vetting”. Articolul menționează decizia Curții Constituționale nr. 5 din 14.02.2023 și efectele acesteia asupra procedurilor de contestare a deciziilor Comisiei Pre-Vetting; [Articolul din 20.02.2023](#) „Comisia Pre-Vetting a început evaluarea candidaților la funcția de membru în CSP. 18 candidați s-au înscris în concurs”; [Articolul din 22.02.2023](#) „Evaluarea candidaților non-judecători la funcții în CSM. Patru candidați nu au promovat evaluarea”; [Articolul din 27.02.2023](#) „Pre-Vetting: Începe audierea candidaților non-judecători la funcții în CSM”. Articolul informează despre audierea celor 8 candidați non-judecători pentru Consiliul Superior al Magistraturii;

Comisiei Pre-Vetting, activitatea Comisiei, rezultatele evaluării, alte informații legate de procesul Pre-Vetting și reforma sistemului judiciar, care au fost accesate online cumulativ de 971 de persoane și cu un impact asupra a 7242 de persoane pe Facebook.

CAPC a încheiat un parteneriat cu Ziarul de Gardă pentru o mediatizare mai largă a procesului și a rezultatelor monitorizării, a activității Comisiei Pre-Vetting, precum și a altor aspecte importante legate de pre-vetting și de reforma sistemului judiciar⁷, care presupunea investigații jurnalistice a candidaților pentru CSM. Publicațiile Ziarului de Gardă, realizate în cadrul acestui parteneriat, au acumulat, în total, 5818 vizualizări pe pagina web a Ziarului de Gardă și au avut un impact asupra a 851 de persoane pe Facebook.

Totodată, CAPC a mediatizat noile inițiative legislative, promovate de legiuitor. Astfel, în cadrul unui [podcast](#) a fost discutat proiectul Legii taxei de stat și [Opinia](#) CAPC privitoare la această inițiativă legislativă.

La podcast au participat expertul CAPC, Președintele Uniunii Avocaților din Republica Moldova și un judecător, care au dezbătut despre riscurile care pot apărea odată cu modificările propuse la Legea taxei de stat, precum și modul în care acestea ar putea periclita și/sau afecta accesul cetățenilor la justiție. În cadrul discuției, invitații au formulat recomandări care ar putea fi luate în considerare de către parlament pentru votarea proiectului de lege în lectură finală.

[Articolul din 20.04.2023](#) „Încep audierile candidaților la funcțiile de membru al SCP. CAPC urmărește activitatea Comisiei Pre-Vetting”; [Newsletter](#) din 20.04.2023 care prezintă realizările monitorizării Comisiei Pre-Vetting.

⁷ [Articolul din 3 martie 2023](#) „[Cum poate fi depășit blocajul din justiție, după ce 20 de judecători de la CSJ au demisionat? Soluțiile propuse de trei experți în justiție, o judecătoare, președinta Comisiei juridice, numiri și imunități și Asociația Judecătorilor.](#)”; [Articolul din 17 martie 2023](#) „[Lupta pentru CSM: cine sunt cei cinci judecători care luptă pentru patru locuri vacante și cum au reușit să promoveze evaluarea Comisiei Pre-Vetting](#)”; [Articolul din 22 iunie 2023](#) „Cine sunt cei 10 candidați la calitatea de membru în CSP în privința cărora Comisia Pre-Vetting a emis până acum hotărâri. Cum au decurs audierile”; [Articolul din 23 iunie 2023](#) „Cine sunt candidații la funcția de membru al CSP care așteaptă deciziile Comisiei Pre-Vetting. Detalii de la audieri”; [Articolul din 21 iulie 2023](#) „Cum au convins Comisia Pre-Vetting opt candidați la funcția de membru în Consiliul Superior al Procurorilor că îndeplinesc criteriile de integritate etică și financiară”; [Articolul din 31 iulie 2023](#) „Creează premisele transformării într-o entitate semitransparentă. Comisia Pre-Vetting și activitatea acesteia nu sunt publice, conform unei inițiative legislative”; [Articolul din 22.06.2023](#) care prezintă [ancheta](#) Ziarului de Gardă „Cine sunt cei 10 candidați la funcția de membru în CSP în privința cărora Comisia Pre-Vetting a emis până acum hotărâri. Cum au decurs audierile”; [Articolul din 23.06.2023](#) care prezintă [ancheta](#) Ziarului de Gardă „Cine sunt candidații la funcția de membru al CSP care așteaptă deciziile Comisiei Pre-Vetting. Detalii de la audieri”

V. CONSOLIDAREA INSTITUȚIONALĂ ȘI PROFESIONALĂ A CAPC

În anul 2023 CAPC a continuat implementarea Strategiei de dezvoltare și consolidare a Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției pentru anii 2022-2025, elaborată în cadrul *Grant Agreement between the Swedish International Development Cooperation Agency, Sida and Center for the Analysis and Prevention of Corruption Moldova (CAPC) regarding Pre-core (preparatory) Support, Sida Contribution No. 14776.*

Astfel, pe parcursul anului 2023:

- a fost consolidată echipa CAPC, prin angajarea unui coordonator de strategie instituțională;
- a continuat consolidarea bazei tehnico-materiale a organizației, fiind procurate computere și mobilier nou;
- a fost realizat auditul de mediu al CAPC, care a inclus evaluarea RAF-ului și a Manualului intern al CAPC din perspectiva de mediu și auditul ecologic al oficiului și evenimentelor CAPC. Raportul respectiv a fost prezentat Consiliului de Administrare al CAPC la ședința din 06.04.2023;
- a fost realizat auditul de gender CAPC, inclusiv a RAF-ului CAPC. Raportul respectiv a fost prezentat Consiliului de Administrare al CAPC la ședința din 06.04.2023;
- a fost modificat/completat Manualul intern al CAPC în rezultatul recomandărilor din auditul de gender, de mediu și instituțional al CAPC (ședința Consiliului de Administrare a CAPC din 06.04.2023). Recomandările privesc descrierea detaliată a principiului egalității de gen, obligativitatea introducerii în toate contractele elaborate de CAPC a clauzei anticorupție și revizuirea Politicii de protecție a mediului;
- a fost elaborat și aprobat Brandbook-ul CAPC - Ghidul de identitate vizuală a CAPC;
- a fost elaborată și aprobată Strategia de comunicare a CAPC, precum și Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia;
- a fost elaborată și aprobată Strategia de fundraising a CAPC, precum și Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia.

Totodată, în scopul consolidării instituționale, pe data de 05 mai 2023 CAPC a organizat un training în cadrul căruia au fost dezbătute subiectele legate de dezvoltarea instituțională a CAPC, în special: rezultatele evaluării gender a CAPC, precum și recomandările pentru fortificarea egalității de gen în cadrul ONG; rezultatele evaluării de mediu a CAPC. Practicile prietenoase de mediu în cadrul ONG, precum și includerea aspectelor de mediu în documentele de politici etc.

Pe data de 04.11.2023 CAPC a organizat un atelier de instruire profesională în cadrul căruia a fost prezentată Metodologia revăzută de efectuare a expertizei coruptibilității legislației, precum și template-ul electronic de efectuare a expertizei. La lucrările Atelierului a participat echipa de experți implicați în exercițiul de evaluare a actelor normative. În baza Metodologiei și template-ului electronic, experții CAPC au elaborat 10 rapoarte de expertiză, publicate pe pagina [web](#) a CAPC.

Template-ul electronic are drept scop asigurarea unei evidențe statistice la zi pentru verificarea și cuantificarea activității de expertiză, precum și ordonarea activității de expertiză a coruptibilității desfășurată de către experții CAPC și respectarea obligatorie de către aceștia a rigorilor impuse față de rapoartele de expertiză.

REZUMATUL PROIECTELOR IMPLEMENTATE ÎN 2023

Denumire proiect	Perioada de implementare	Finanțator	Valoarea suportului financiar	Număr personal implicat
Contractul de Grant dintre Sida și CAPC privind suportul instituțional (SIDA contribution 15932)	1 August 2022-31 Decembrie 2025	The Swedish International Development Cooperation Agency, (Sida), represented by the Embassy of Sweden in Chisinau	165 426 EUR	5 persoane
Creșterea transparenței, responsabilității și accesului la sistemul judiciar	23 Mai 2022 – 22 August 2023	The Central Project Management Agency (Lithuania), finanțat de Uniunea Europeană	75.000 Euro	14 persoane
Sensibilizarea publicului și dezvoltarea soluțiilor digitale în vederea consolidării statului de drept și a luptei anticorupție	01 Decembrie 2022 – 31 Martie 2024	Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ)	250 070 Euro	13 persoane
Responsabilitatea sectorului justiției din Moldova	7 Octombrie 2022 – 30 aprilie 2024	Freedom House	71 974 USD	15 persoane